

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Conventia pentru apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor fundamentale amendata de Protocolul nr. 11

însotita de Protocolul aditional si de Protocoalele nr. 4, 6 si 7

Textul Conventiei fusese amendat conform dispozitiilor Protocolului nr. 3 (STE nr. 45), intrat în vigoare la 21 septembrie 1970, ale Protocolului nr. 5 (STE nr. 55), intrat în vigoare la 20 decembrie 1971 si ale Protocolului nr. 8 (STE nr. 118), intrat în vigoare la 1 ianuarie 1990. El cuprindea în plus textul Protocolului nr. 2 (STE nr. 44) care, asa cum stipuleaza în articolul 5, paragraful 3, facuse parte integranta din Conventie de la intrarea sa în vigoare pe data de 21 septembrie 1970. Toate dispozitiile care fusesera amendate sau adaugate prin aceste Protocoale sunt înlocuite prin Protocolul nr. 11 (STE nr. 155), începând cu data intrarii sale în vigoare pe data de 1 noiembrie 1998. Incepând cu aceasta data, Protocolul nr. 9 (STE nr. 140), intrat în vigoare pe data de 1 octombrie 1994, este abrogat.

Grefa Curtii Europene a Drepturilor Omului noiembrie 1998

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, Luând în considerare Declaratia Universala a Drepturilor Omului, proclamata de Adunarea generala a Natiunilor Unite la 10 decembrie 1948 ; Considerând ca aceasta declaratie urmareste sa asigure recunoasterea si aplicarea universala si efectiva a drepturilor pe care ea le enunta ; Considerând ca scopul Consiliului Europei este acela de a realiza o uniune mai strânsa între membrii sai si ca unul dintre mijloacele pentru a atinge acest scop este apararea si dezvoltarea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale ; Reafirmând atasamentul lor profund fata de aceste libertati fundamentale care constituie temelia însasi a justitiei si a pacii în lume si a caror mentinere se bazeaza în mod esential, pe de o parte, pe un regim politic cu adevarat democratic, iar pe de alta parte, pe o conceptie comuna si un respect comun al drepturilor omului din care acestea decurg; Hotarâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de acelasi spirit si având un patrimoniu comun de idealuri si de traditii politice, de respect al libertatii si de preeminenta a drepturilor, sa ia primele masuri menite sa asigure garantarea colectiva a anumitor drepturi enuntate în Declaratia Universala, Au convenit asupra celor ce urmeaza :

Articolul 1 - Obligatia de a respecta drepturile omului

Înaltele parti contractante recunosc oricarei persoane aflate sub jurisdicia lor drepturile si libertatile definite în Titlul I al prezentei conventii.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Titlul I - Drepturi si libertati

Articolul 2 - Dreptul la viata

1. Dreptul la viata al oricarei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzata cuiva în mod intentionat, decât în executarea unei sentinte capitale pronuntate de un tribunal în cazul în care infractiunea este sanctionata cu aceasta pedeapsa prin lege.

2. Moartea nu este considerata ca fiind cauzata prin încalcare acestui articol în cazurile în care aceasta ar rezulta dintr-o recurgere absolut necesara la forta :

- a. pentru a asigura apararea oricarei persoane împotriva violentei ilegale;
- b. pentru a efectua o arestare legala sau pentru a împiedica evadarea unei persoane legal detinute ;
- c. pentru a reprima, conform legii, tulburari violente sau o insurectie.

Articolul 3 - Interzicerea torturii

Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Articolul 4 - Interzicerea sclaviei si a muncii fortate

1. Nimeni nu poate fi tinut în sclavie sau în conditii de aservire.

2. Nimeni nu poate fi constrâns sa execute o munca fortata sau obligatorie.

3. Nu se considera “munca fortata sau obligatorie” în sensul prezentului articol :

a. orice munca impusa în mod normal unei persoane supuse detentiei în conditiile prevazute de articolul 5 din prezenta conventie sau în timpul în care se afla în libertate conditionata;

b. orice serviciu cu caracter militar sau, în cazul celor care refuza sa satisfaca serviciul militar din motive de constiinta, în tarile în care acest lucru este recunoscut ca legitim, un alt serviciu în locul serviciului militar obligatoriu;

c. orice serviciu impus în situatii de criza sau de calamitati care ameninta viata sau bunastarea comunitatii;

d. orice munca sau serviciu care face parte din obligatiile civice normale.

Articolul 5 - Dreptul la libertate si la siguranta

1. Orice persoana are dreptul la libertate si la siguranta. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu exceptia urmatoarelor cazuri si potrivit cailor legale :

a. daca este detinut legal pe baza condamnarii pronuntate de catre un tribunal competent;

b. daca a facut obiectul unei arestari sau al unei detineri legale pentru nesupunerea la o hotarâre pronuntata, conform legii, de catre un tribunal ori în vederea garantarii executarii unei obligatii prevazute de lege ;

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

- c. daca a fost arestat sau retinut în vederea aducerii sale în fata autoritatii judiciare competente, atunci când exista motive verosimile de a banui ca a savârsit o infractiune sau când exista motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica sa savârseasca o infractiune sau sa fuga dupa savârșirea acesteia;
  - d. daca este vorba de detentia legala a unui minor, hotarâta pentru educatia sa sub supraveghere sau despre detentia sa legala, în scopul aducerii sale în fata autoritatii competente ;
  - e. daca este vorba despre detentia legala a unei persoane susceptibile sa transmita o boala contagioasa, a unui alienat, a unui alcoolic, a unui toxicoman sau a unui vagabond ;
  - f. daca este vorba despre arestarea sau detentia legala a unei persoane pentru a o împiedica sa patrunda în mod ilegal pe teritoriu sau împotriva careia se afla în curs o procedura de expulzare ori de extradare.
2. Orice persoana arestatata trebuie sa fie informata, în termenul cel mai scurt si într-o limba pe care o înțelege, asupra motivelor arestarii sale si asupra oricarei acuzatii aduse împotriva sa.
3. Orice persoana arestatata sau detinuta, în conditiile prevazute de paragraful 1.lit c) din prezentul articol, trebuie adusa de îndata înaintea unui judecator sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atributiilor judiciare si are dreptul de a fi judecata într-un termen rezonabil sau eliberata în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonata unei garantii care sa asigure prezentarea persoanei în cauza la audiere.
4. Orice persoana lipsita de libertatea sa prin arestare sau detinere are dreptul sa introduca un recurs în fata unui tribunal, pentru ca acesta sa statueze într-un termen scurt asupra legalitatii detinerii sale si sa dispuna eliberarea sa daca detinerea este ilegala.
5. Orice persoana care este victima unei arestari sau a unei detineri în conditii contrare dispozitiilor acestui articol are dreptul la reparatii.

Articolul 6 - Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoana are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public si într-un termen rezonabil a cauzei sale, de catre o instanta independenta si impartiala, instituita de lege, care va hotarî fie asupra încalcarii drepturilor si obligatiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricarei acuzatii în materie penala îndreptate împotriva sa. Hotarârea trebuie sa fie pronuntata în mod public, dar accesul în sala de sedinta poate fi interzis presei si publicului pe întreaga durata a procesului sau a unei parti a acestuia, în interesul moralitatii, al ordinii publice ori al securitatii nationale, într-o societate democratica, atunci când interesele minorilor sau protectia vietii private a partilor la proces o impun, sau în masura considerata absolut necesara de catre instanta, atunci când, în

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

împrejurari speciale, publicitatea ar fi de natura sa aduca atingere intereselor justitiei.

2. Orice persoana acuzata de o infractiune este prezumata nevinovata pâna ce vinovatia sa va fi legal stabilita.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

a. sa fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limba pe care o înțelege si în mod amanuntit, asupra naturii si cauzei acuzatiei aduse împotriva sa;

b. sa dispuna de timpul si de înlesnirile necesare pregatirii apararii sale ;

c. se apere el însusi sau sa fie asistat de un aparator ales de el si, daca nu dispune de mijloacele necesare pentru a plati un aparator, sa poata fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justitiei o cer;

d. sa întrebe sau sa solicite audierea martorilor acuzarii si sa obtina citarea si audierea martorilor apararii în aceleasi conditii ca si martorii acuzarii;

e. sa fie asistat în mod gratuit de un interpret, daca nu înțelege sau nu vorbeste limba folosita la audiere.

Articolul 7 - Nici o pedeapsa fara lege

1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o actiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost savârșita, nu constituia o infractiune, potrivit dreptului national sau international. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsa mai severa decât aceea care era aplicabila în momentul savârșirii infractiunii.

2. Prezentul articol nu va aduce atingere judecarii si pedepsirii unei persoane vinovate de o actiune sau de o omisiune care, în momentul savârșirii sale, era considerata infractiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de natiunile civilizate.

Articolul 8 - Dreptul la respectarea vietii private si de familie

1. Orice persoana are dreptul la respectarea vietii sale private si de familie, a domiciliului sau si a corespondentei sale.

2. Nu este admis amestecul unei autoritati publice în exercitarea acestui drept decât în masura în care acest amestec este prevazut de lege si daca constituie o masura care, într-o societate democratica, este necesara pentru securitatea nationala, siguranta publica, bunastarea economica a tarii, apararea ordinii si prevenirii faptelor penale, protejarea sanatatii sau a moralei, ori protejarea drepturilor si libertatilor altora.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 9 - Libertatea de gândire, de conștiință și de religie

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în mod individual sau în colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor.

2. Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

Articolul 10 - Libertatea de exprimare

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițierea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apararea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Articolul 11 - Libertatea de întrunire și de asociere

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere, inclusiv dreptul de a constitui cu alții sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apararea intereselor sale.

2. Exercițierea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, apararea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protejarea sănătății sau a moralei ori pentru protecția drepturilor și libertăților altora. Prezentul articol nu interzice ca restrângeri legale să fie impuse exercitării acestor drepturi de către membrii forțelor armate, ai poliției sau ai administrației de stat.

Articolul 12 - Dreptul la căsătorie

Începând cu vârsta stabilită prin lege, bărbatul și femeia au dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie conform legislației naționale ce reglementează exercitarea acestui drept.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 13 - Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoana, ale carei drepturi si libertati recunoscute de prezenta conventie au fost încalcate, are dreptul sa se adreseze efectiv unei instante nationale, chiar si atunci când încalcare s-ar datora unor persoane care au actionat în exercitarea atributiilor lor oficiale.

Articolul 14 - Interzicerea discriminarii

Exercitarea drepturilor si libertatilor recunoscute de prezenta conventie trebuie sa fie asigurata fara nici o deosebire bazata, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine nationala sau sociala, apartenenta la o minoritate nationala, avere, nastere sau orice alta situatie.

Articolul 15 - Derogarea în caz de stare de urgenta

1. In caz de razboi sau de alt pericol public ce ameninta viata natiunii, orice înalta parte contractanta poate lua masuri care deroga de la obligatiile prevazute de prezenta conventie, în masura stricta în care situatia o cere si cu conditia ca aceste masuri sa nu fie în contradictie cu alte obligatii care decurg din dreptul international.

2. Dispozitia precedenta nu îngaduie nici o derogare de la articolul 2, cu exceptia cazului de deces rezultând din acte licite de razboi, si nici de la articolul 3, articolul 4 paragraful 1 si articolul 7.

3. Orice înalta parte contractanta ce exercita acest drept de derogare îl informeaza pe deplin pe secretarul general al Consiliului Europei cu privire la masurile luate si la motivele care le-au determinat. Aceasta trebuie, de asemenea, sa informeze pe secretarul general al Consiliului Europei si asupra datei la care aceste masuri au încetat a fi în vigoare si de la care dispozitiile conventiei devin din nou aplicabile.

Articolul 16 - Restrictii ale activitatii politice a strainilor

Nici o dispozitie a articolul 10, 11 si 14 nu poate fi considerata ca interzicând înaltelor parti contractante sa impuna restrângeri activitatii politice a strainilor.

Articolul 17 - Interzicerea abuzului de drept

Nici o dispozitie din prezenta conventie nu poate fi interpretata ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfasura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmareste distrugerea drepturilor sau a libertatilor recunoscute de prezenta conventie sau de a aduce limitari mai ample acestor drepturi si libertati decât acelea prevazute de aceasta conventie.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 18 - Limitarea folosirii restrângerilor drepturilor

Restricțiile care, potrivit prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți, nu pot fi aplicate decât în scopul pentru care ele au fost prevăzute.

Titlul II - Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 19 - Înființarea Curții

Pentru a asigura respectarea angajamentelor care decurg pentru înaltele părți contractante din prezenta convenție și din protocoalele sale, se înființează o Curte europeană a Drepturilor Omului, numită în continuare “Curtea”. Aceasta va funcționa permanent.

Articolul 20 - Numarul judecătorilor

Curtea se compune dintr-un număr de judecători egal cu cel al înaltele părți contractante.

Articolul 21 - Condiții de exercitare a funcțiilor

1. Judecătorii trebuie să se bucure de cea mai înaltă reputație morală și să întrunească condițiile cerute pentru exercitarea unor înalte funcțiuni judiciare sau să fie juristi având o competență recunoscută.
2. Judecătorii își exercită mandatul cu titlu individual.
3. În cursul mandatului lor, judecătorii nu pot exercita nici o activitate incompatibilă cu cerințele de independență, de imparțialitate sau de disponibilitate impuse de o activitate cu caracter permanent; orice problemă ridicată în aplicarea acestui paragraf este rezolvată de către Curte.

Articolul 22 - Alegerea judecătorilor

1. Judecătorii sunt aleși de Adunarea Parlamentară în numele fiecărei înalte părți contractante, cu majoritatea voturilor exprimate, de pe o listă de trei candidați prezentați de înalta parte contractantă.
2. Aceeași procedură este urmată pentru a completa Curtea în cazul aderării de noi înalte părți contractante și pentru a se ocupa locurile devenite vacante.

Articolul 23 - Durata mandatului

1. Judecătorii sunt aleși pentru o durată de 6 ani. Ei pot fi realesi. Totuși, mandatele unei jumătăți din numărul judecătorilor desemnați la prima alegere se vor încheia la împlinirea a 3 ani.
2. Judecătorii al căror mandat se va încheia la împlinirea perioadei inițiale de 3 ani sunt desemnați prin tragere la sorți, efectuată de către secretarul general al Consiliului European, imediat după alegerea lor.
3. Pentru a asigura, în măsura posibilului, reînnoirea mandatelor unei jumătăți

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

din numarul judecatorilor la fiecare trei ani, Adunarea Parlamentara poate, înainte de a proceda la orice alegere ulterioara, sa decida ca unul sau mai multe mandate ale judecatorilor ce urmeaza sa fie alesi sa aiba o alta durata decât cea de 6 ani, fara ca totusi ea sa poata depasi 9 ani sau sa fie mai mica de 3 ani.

4. In cazul în care trebuie atribuite mai multe mandate si Adunarea Parlamentara aplica paragraful precedent, repartizarea mandatelor se face prin tragere la sorti, efectuata de catre secretarul general al Consiliului Europei, imediat dupa alegere.

5. Judecatorul ales în locul unui judecator al carui mandat nu a expirat va duce la sfârșit mandatul predecesorului sau.

6. Mandatul judecatorilor se încheie atunci când ei împlinesc vârsta de 70 de ani.

7. Judecatorii ramân în functie pâna la înlocuirea lor. Ei continua totusi sa se ocupe de cauzele cu care au fost deja sesizati.

Articolul 24 - Revocarea

Un judecator nu poate fi revocat din functiile sale decât daca ceilalti judecatori decid, cu majoritate de doua treimi, ca el a încetat sa corespunda conditiilor necesare.

Articolul 25 - Grefa si secretari juridici

Curtea dispune de o grefa ale carei sarcini si organizare sunt stabilite prin regulamentul Curtii. Ea este asistata de secretari juridici.

7

Articolul 26 - Adunarea plenara a Curtii

Curtea reunita în Adunarea plenara

- a. alege, pentru o durata de 3 ani, pe presedintele sau si pe unul sau doi vicepresedinti; ei pot fi realesi ;
- b. constituie Camere pentru o perioada determinata ;
- c. alege presedintii camerelor Curtii, care pot fi realesi;
- d. adopta regulamentul Curtii; si
- e. alege grefierul si unul sau mai multi grefieri adjuncti.

Articolul 27 - Comitete, Camere si Marea Camera

1. Pentru examinarea cauzelor aduse înaintea sa, Curtea își desfășoara activitatea în comitete de trei judecatori, în Camere de sapte judecatori si într-o Mare Camera de saptesprezece judecatori. Camerele Curtii constituie comitete pentru o perioada determinata.

2. Judecatorul ales în numele unui stat-parte la litigiu este membru de drept al Camerei si al Marii Camere; în cazul absentei acestui judecator sau atunci când el nu-si poate desfasura activitatea, acest stat-parte desemneaza o persoana care

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

sa activeze în calitate de judecator.

3. Fac, de asemenea, parte din Marea Camera presedintele Curtii, vicepresedintii, presedintii Camerelor si alti judecatori desemnati conform regulamentului Curtii. Când cauza este deferita Marii Camere în virtutea articolul 43, nici un judecator al camerei care a emis hotarârea nu poate face parte din aceasta, cu exceptia presedintelui Camerei si a judecatorului ales în numele statului-parte interesat.

Articolul 28 - Declaratii ale comitetelor privind inadmisibilitatea

Un comitet poate, prin vot unanim, sa declare inadmisibila sau sa scoata de pe rol o cerere individuala, introdusa în virtutea articolului 34, atunci când o astfel de decizie poate fi luata fara o examinare complementara. Decizia este definitiva.

Articolul 29 - Decizii ale Camerelor asupra admisibilitatii si fondului

1. Daca nici o decizie nu a fost luata în virtutea articolului 28, o Camera se poate pronunta asupra admisibilitatii si a fondului cererilor individuale introduse în virtutea articolului 34.

2. O Camera se pronunta asupra admisibilitatii si a fondului cererilor introduse de state în virtutea articolului 33.

3. In afara unei decizii contrare a Curtii în cazuri exceptionale, decizia asupra admisibilitatii este luata în mod separat.

Articolul 30 - Desesizarea în favoarea Marii Camere

In cazul în care cauza adusa înaintea unei Camere ridica o problema grava privitoare la interpretarea conventiei sau a protocoalelor sale, sau daca solutionarea unei probleme poate conduce la o contradictie cu o hotarâre pronuntata anterior de Curte, Camera poate, atât timp cât nu a pronuntat hotarârea sa, sa se desesizeze în favoarea Marii Camere, în afara cazului în care una dintre parti se opune la aceasta.

Articolul 31 - Atributii ale Marii Camere

Marea Camera

a. se pronunta asupra cererilor introduse în virtutea articolului 33 sau a articolului 34, atunci când cauza i-a fost deferita de Camera în virtutea art. 30 sau când cauza i-a fost deferita în virtutea articolului 43 ; si

b. examineaza cererile de aviz consultativ introduse în virtutea art. 47.

Articolul 32 - Competenta Curtii

1. Competenta Curtii acopera toate problemele privind interpretarea si aplicarea conventiei si a protocoalelor sale, care îi sunt supuse în conditiile prevazute în articolele 33, 34 si 47.

2. In caz de contestare a competentei sale, Curtea hotaraste.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 33 - Cauze interstatale

Orice înalta parte contractanta poate sesiza Curtea asupra oricarei pretinse încălcări a prevederilor conventiei si ale protocoalelor sale de catre o alta înalta parte contractanta.

Articolul 34 - Cereri individuale

Curtea poate fi sesizata printr-o cerere de catre orice persoana fizica, orice organizatie neguvernamentala sau orice grup de particulari care se pretinde victima a unei încălcări de catre una dintre înaltele parti contractante a drepturilor recunoscute în conventie sau în protocoalele sale. Inaltele parti contractante se angajeaza sa nu împiedice prin nici o masura exercitiul eficace al acestui drept.

Articolul 35 - Conditii de admisibilitate

1. Curtea nu poate fi sesizata decât dupa epuizarea cailor de recurs interne, asa cum se înțelege în principiile de drept international general recunoscute, si într-un termen de 6 luni, începând cu data deciziei interne definitive.
2. Curtea nu retine nici o cerere individuala introdusa în aplicarea articolului 34, daca
  - a. ea este anonima; sau
  - b. ea este în mod esential aceeasi cu o cerere examinata anterior de catre Curte sau deja supusa unei alte instante internationale de ancheta sau de reglementare si daca ea nu contine fapte noi.
3. Curtea declara inadmisibila orice cerere individuala introdusa în aplicarea articolului 34, atunci când ea considera cererea incompatibila cu dispozitiile conventiei sau ale protocoalelor sale, în mod vadit nefondata sau abuziva.
4. Curtea respinge orice cerere pe care o considera inadmisibila în aplicarea prezentului articol. Ea poate proceda astfel în orice stadiu al procedurii.

Articolul 36 - Interventia tertilor

1. In orice cauza aflata în fata une Camere sau a Marii Camere, o înalta parte contractanta, al carei cetatean este reclamantul, are dreptul de a prezenta observatii scrise si de a lua parte la audieri.
2. In interesul bunei administrari a justitiei, presedintele Curtii poate invita orice înalta parte contractanta care nu este parte în cauza sau orice persoana interesata, alta decât reclamantul, sa prezinte observatii scrise sau sa ia parte la audiere.

Articolul 37 - Scoaterea de pe rol

1. In orice stadiu al procedurii, Curtea poate hotari scoaterea de pe rol a unei cereri atunci când circumstantele permit sa se traga concluzia ca
  - a. solicitantul nu doreste sa o mai mentina ; sau

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

- b. litigiul a fost rezolvat ; sau
- c. pentru orice alt motiv, constatat de Curte, continuarea examinarii cererii nu se mai justifica.

Totusi Curtea continua examinarea cererii daca respectarea drepturilor omului garantate prin conventie si prin protocoalele sale o cere.

2. Curtea poate hotarî repunerea pe rol a unei cereri atunci când ea considera ca împrejurările o justifica.

Articolul 38 - Examinarea cauzei în conditii de contradictorialitate si procedura de rezolvare pe cale amiabila

1. In cazul în care Curtea declara o cerere admisibila, ea
  - a. procedeaza la examinarea cauzei în conditii de contradictorialitate, împreuna cu reprezentantii partilor si, daca este cazul, printr-o ancheta, pentru a carei desfasurare eficienta statele interesate vor furniza toate facilitatile necesare;
  - b. se pune la dispozitia celor interesati, în scopul de fa se ajunge la rezolvarea cauzei pe cale amiabila, pe baza respectarii drepturilor omului, astfel cum acestea sunt recunoscute în conventie si în protocoalele sale.
2. Procedura descrisa la paragraful 1 litera b) este confidentiala.

Articolul 39 - Rezolvarea pe cale amiabila

In cazul rezolvarii pe cale amiabila, Curtea scoate cauza de pe rol printr-o decizie care se limiteaza la o scurta expunere a faptelor si a solutiei adoptate.

Articolul 40 - Audiere publica si acces la documente

1. Audierea este publica, în afara cazului în care Curtea nu decide altfel, motivat de circumstante exceptionale.
2. Documentele depuse la grea sunt accesibile publicului, în afara cazului în care presedintele Curtii nu decide altfel.

Articolul 41 - Reparatie echitabila

Daca Curtea declara ca a avut loc o încalcare a Conventiei sau a protocoalelor sale si daca dreptul intern al înaltei parti contractante nu permite decât o înlaturare incompleta a consecintelor acestei încalcarii, Curtea acorda partii lezate, daca este cazul, o reparatie echitabila.

Articolul 42 - Hotarârile Camerelor

Hotarârile Camerelor devin definitive conform dispozitiilor articolului 44, paragraful 2.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 43 - Retrimiteria în fata Marii Camere

1. Într-un termen de 3 luni de la data hotărârii unei Camere, orice parte în cauză poate, în cazuri excepționale, să ceară retrimiteria cauzei în fata Marii Camere.
2. Un colegiu de cinci judecatori ai Marii Camere acceptă cererea în cazul în care cauza ridică o problemă gravă referitoare la interpretarea sau la aplicarea convenției sau a protocoalelor sale, sau o altă problemă gravă cu caracter general.
3. În cazul în care colegiul acceptă cererea, Marea Camera se pronunță asupra cauzei printr-o hotărâre.

Articolul 44 - Hotărâri definitive

1. Hotărârea Marii Camere este definitiva.
2. Hotărârea unei Camere devine definitiva
  - a. atunci când partile declară ca ele nu vor cere retrimiteria cauzei în fata Marii Camere; sau
  - b. la 3 luni de la data hotărârii, dacă retrimiteria cauzei în fata Marii Camere nu a fost cerută; sau
  - c. atunci când Colegiul Marii Camere respinge cererea de retrimiterie formulată potrivit articolului 43.
3. Hotărârea definitiva se publică.

Articolul 45 - Motivarea hotărârilor și deciziilor

1. Hotărârile, precum și deciziile care declară cererile admisibile sau inadmisibile sunt motivate.
2. Dacă hotărârea nu exprimă în totalitate sau în parte opinia unanimă a judecătorilor, oricare judecător are dreptul să adauge acesteia expunerea opiniei sale separate.

Articolul 46 - Forta obligatorie și executarea hotărârilor

1. Înaltele părți contractante se angajează să se conformeze hotărârilor definitive ale Curtii în litigiile în care ele sunt părți.
2. Hotărârea definitiva a Curtii este transmisă Comitetului Ministrilor care supraveghează executarea ei.

Articolul 47 - Avize consultative

1. Curtea poate, la cererea Comitetului Ministrilor, să dea avize consultative asupra problemelor juridice privind interpretarea convenției și a protocoalelor sale.
2. Aceste avize nu se pot referi la probleme legate de conținutul sau de întinderea drepturilor și a libertăților definite în titlul I al convenției și în protocoalele sale, nici asupra altor probleme de care Curtea sau Comitetul Ministrilor ar putea să ia

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

cunostinta ca urmare a introducerii unui recurs prevazut în conventie.

3. Decizia Comitetului Ministrilor de a cere un aviz Curtii este luata prin votul majoritatii reprezentantilor care au dreptul de a face parte din acesta.

Articolul 48 - Competenta consultativa a Curtii

Curtea decide daca cererea de aviz consultativ prezentata de Comitetul Ministrilor este de competenta sa, asa cum aceasta este definita de articolul 47.

Articolul 49 - Motivarea avizelor consultative

1. Avizul Curtii trebuie motivat.
2. Daca avizul nu exprima în tot sau în parte opinia unanima a judecatorilor, oricare judecator are dreptul sa alature acestuia expunerea opiniei sale separate.
3. Avizul Curtii este transmis Comitetului Ministrilor.

Articolul 50 - Cheltuieli de functionare a Curtii

Cheltuielile de functionare a Curtii sunt în sarcina Consiliului Europei.

Articolul 51 - Privilegii si imunitati ale judecatorilor

Judecatorii se bucura, pe timpul exercitarii functiilor lor, de privilegiile si imunitatile prevazute la articolul 40 din Statutul Consiliului Europei si de acordurile încheiate în virtutea acestui articol.

Titlul III - Dispozitii diverse

Articolul 52 - Anchetele secretarului general

Orice înalta parte contractanta va furniza, la solicitarea secretarului general al Consiliului Europei, explicatiile cerute asupra felului în care dreptul sau intern asigura aplicarea efectiva a tuturor dispozitiilor acestei conventii.

Articolul 53 - Apararea drepturilor omului recunoscute

Nici o dispozitie din prezenta conventie nu va fi interpretata ca limitând sau aducând atingere drepturilor omului si libertatilor fundamentale care ar putea fi recunoscute conform legilor oricarei parti contractante sau oricarei alte conventii la care aceasta parte contractanta este parte.

Articolul 54 - Competentele Comitetului Ministrilor

Nici o dispozitie a prezentei conventii nu aduce atingere competentelor conferite Comitetului Ministrilor prin statutul Consiliului Europei.

Articolul 55 - Excluderea altor moduri de reglementare a litigiilor

Cu exceptia unor acorduri speciale, înaltele parti contractante renunta sa se

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

prevaleze de tratate, conventii sau declaratii în vigoare încheiate între ele în scopul de a supune, ca plângere, un diferend nascut din interpretarea sau aplicarea prezentei Conventii, unui mod de reglementare altul decât cele prevazute în susnumita Conventie.

Articolul 56 - Aplicare teritoriala

1. Orice stat poate, în momentul ratificarii sau în orice alt moment ulterior sa declare, prin notificare adresata secretarului general al Consiliului Europei, ca prezenta conventie se va aplica, sub rezerva paragrafului 4 al prezentului articol, tuturor sau unuia dintre teritoriile ale caror relatii internationale el le asigura.

2. Conventia se va aplica teritoriului sau teritoriilor desemnate în notificare începând cu a 30-a zi socotita de la data la care secretarul general al Consiliului Europei va fi primit aceasta notificare.

4. In respectivele teritorii, dispozitiile prezentei conventii vor fi aplicate tinând seama de necesitatile locale.

4. Orice stat care a facut o declaratie conform primului paragraf din acest articol poate ulterior, în orice moment, sa declare, referitor la unul sau mai multe teritorii vizate în aceasta declaratie, ca accepta competenta Curtii pentru a lua cunostinta de cererile persoanelor fizice, ale organizatiilor neguvernamentale sau ale grupurilor de persoane particulare, conform articolului 34 din conventie.

Articolul 57 - Rezerve

1. Oricare stat poate, în momentul semnarii prezentei conventii sau al depunerii instrumentului sau de ratificare, sa formuleze o rezerva în legatura cu o dispozitie anume a conventiei, în masura în care o lege atunci în vigoare pe teritoriul sau nu este conforma cu aceasta dispozitie. Rezervele cu caracter general nu sunt autorizate în termenii prezentului articol.

2. Orice rezerva emisa conform prezentului articol necesita o scurta expunere privind legea în cauza.

Articolul 58 - Denuntare

1. O înalta parte contractanta nu poate denunta prezenta conventie decât dupa expirarea unui termen de cinci ani începând cu data intrarii în vigoare a conventiei în ceea ce o priveste si prin intermediul unui preaviz de sase luni, dat printr-o notificare adresata secretarului general al Consiliului Europei, care informeaza despre aceasta celelalte parti contractante.

2. Aceasta denuntare nu poate avea drept efect sa dezlege înalta parte contractanta interesata de obligatiile continute în prezenta conventie în ceea ce priveste orice fapt care, putând constitui o încalcare a acestor obligatii, ar fi fost comis de ea anterior datei la care denuntarea își produce efectele.

3. Sub aceeasi rezerva ar înceta de a mai fi parte la prezenta conventie orice parte

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

contractanta care ar înceta de a mai fi membru al Consiliului Europei.

4. Conventia poate fi denuntata conform dispozitiilor paragrafelor precedente în ceea ce priveste orice teritoriu pentru care ea a fost declarata aplicabila potrivit articolului 56.

Articolul 59 - Semnare si ratificare

1. Prezenta conventie este deschisa spre semnare membrilor Consiliului Europei. Ea va fi ratificata. Ratificarile vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.

2. Prezenta conventie va intra în vigoare dupa depunerea a zece instrumente de ratificare.

3. Pentru orice semnatar care o va ratifica ulterior, conventia va intra în vigoare din momentul depunerii instrumentului de ratificare.

4. Secretarul general al Consiliului Europei va notifica tuturor membrilor Consiliului Europei intrarea în vigoare a conventiei, numele înaltelor parti contractante care au ratificat-o, precum si depunerea oricarui instrument de ratificare intervenita ulterior.

Încheiata la Roma, la 4 noiembrie 1950, în franceza si în engleza, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. secretarul general va transmite copie certificata tuturor semnatarilor.

Protocolul aditional la Conventia pentru apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor Fundamentale

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei,

Hotarâte sa ia masuri de natura sa asigure garantarea colectiva a drepturilor si libertatilor, altele decât cele care sunt deja înscrise în titlul I al Conventiei pentru Apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor Fundamentale, semnata la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumita în continuare "conventia").

Au convenit asupra celor ce urmeaza :

Articolul 1 - Protectia proprietatii

Orice persoana fizica sau juridica are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publica si în conditiile prevazute de lege si de principiile generale ale dreptului international.

Dispozitiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le considera necesare pentru a reglementa folosinta bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contributii, sau a amenzilor.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 2 - Dreptul la instruire

Nimanui nu i se poate refuza dreptul la instruire. Statul, în exercitarea functiilor pe care si le va asuma în domeniul educatiei si al învatamântului, va respecta dreptul parintilor de a asigura aceasta educatie si acest învatamânt conform convingerilor lor religioase si filozofice.

Articolul 3 - Dreptul la alegeri libere

Inaltele parti contractante se angajeaza sa organizeze, la intervale rezonabile, alegeri libere cu vot secret, în conditiile care asigura libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ.

Articolul 4 - Aplicare teritoriala

Orice înalta parte contractanta poate, în momentul semnarii ori al ratificarii prezentului protocol sau în orice alt moment ulterior, sa comunice secretarului general al Consiliului Europei o declaratie precizând masura în care aceasta se angajeaza ca dispozitiile prezentului protocol sa se aplice anumitor teritorii care sunt desemnate în declaratia respectiva si ale caror relatii internationale aceasta le asigura.

Orice înalta parte contractanta care a comunicat o declaratie în virtutea paragrafului precedent poate, dupa un anumit interval de timp, sa comunice o noua declaratie care sa modifice termenii oricarei declaratii anterioare sau care sa puna capat aplicarii dispozitiilor prezentului protocol cu privire la un anumit teritoriu.

O declaratie facuta potrivit prezentului articol va fi considerata ca fiind în conformitate cu paragraful 1 din articolul 56 al conventiei.

Articolul 5 - Raportare la conventie

Inaltele parti contractante vor considera articolele 1, 2, 3 si 4 din acest protocol ca articole aditionale la conventie si toate dispozitiile conventiei se vor aplica în consecinta.

Articolul 6 - Semnare si ratificare

Prezentul protocol este deschis spre semnare membrilor Consiliului Europei, semnari ai conventiei ; el va fi ratificat odata cu conventia sau dupa ratificarea acesteia. El va intra în vigoare dupa depunerea a zece instrumente de ratificare. Pentru orice semnatar care îl va ratifica ulterior, protocolul va intra în vigoare odata cu depunerea instrumentului de ratificare.

Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei, care va notifica tuturor membrilor numele celor care au ratificat protocolul.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Incheiat la Paris la 20 martie 1952, în franceza si engleza, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul general va transmite copie certificata fiecaruia dintre statele semnatare.

Protocolul nr. 4 la Conventia pentru apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor fundamentale, recunoscând anumite drepturi si libertati, altele decât cele care figureaza deja în Conventie si în primul Protocol aditional la Conventie

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, Hotarâte sa ia masuri de natura sa asigure garantarea colectiva a drepturilor si libertatilor, altele decât cele care sunt deja înscrise în titlul I al Conventiei pentru Apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor Fundamentale, semnata la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumita în continuare “conventia”) si în articolele 1-3 din primul Protocol aditional la Conventie, semnat la Paris la 20 martie 1952, Au convenit asupra celor ce urmeaza :

Articolul 1 - Interzicerea privarii de libertate pentru datorii

Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv ca nu este în masura sa execute o obligatie contractuala.

Articolul 2 - Libertatea de circulatie

1. Oricine se gaseste în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul sa circule în mod liber si sa-si aleaga în mod liber resedinta sa.
2. Orice persoana este libera sa paraseasca orice tara, inclusiv pe a sa.
3. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevazute de lege, constituie masuri necesare, într-o societate democratica, pentru securitatea nationala, siguranta publica, mentinerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protectia sanatatii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor si libertatilor altora.
5. Drepturile recunoscute în paragraful 1 pot, de asemenea, în anumite zone determinate, sa faca obiectul unor restrângeri care, prevazute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratica.

Articolul 3 - Interzicerea expulzarii propriilor cetateni

1. Nimeni nu poate fi expulzat printr-o masura individuala sau colectiva, de pe teritoriul statului al carui cetatan este.
2. Nimeni nu poate fi privat de dreptul de a intra pe teritoriul statului al carui cetatean este.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 4 - Interzicerea expulzarilor colective de straini

Expulzarile colective de straini sunt interzise.

Articolul 5 - Aplicare teritoriala

1. Oricare înalta parte contractanta poate, în momentul semnării ori al ratificării prezentului protocol sau în orice moment ulterior, să comunice secretarului general al Consiliului Europei o declarație precizând măsura în care ea se angajează ca dispozițiile prezentului protocol să se aplice anumitor teritorii care sunt desemnate în declarația respectivă și ale căror relații internaționale ea le asigură.

2. Oricare înalta parte contractanta care a comunicat o declarație în virtutea paragrafului precedent poate, periodic, să comunice o nouă declarație prin care să modifice termenii oricărei declarații anterioare sau prin care să pună capăt aplicării dispozițiilor prezentului protocol cu privire la un anumit teritoriu.

3. O declarație făcută potrivit prezentului articol va fi considerată ca fiind făcută în conformitate cu paragraful 1 din articolul 56 al convenției.

4. Teritoriul oricărui Stat la care se aplică prezentul Protocol, în virtutea ratificării sau a acceptării sale de către respectivul Stat, și fiecare dintre teritoriile la care se aplică Protocolul în virtutea unei declarații subscrise de respectivul stat conform prezentului articol, vor fi considerate ca teritorii distincte în sensul referirilor la teritoriul unui Stat făcute la articolele 2 și 3.

5. Oricare Stat care a făcut o declarație potrivit paragrafului 1 sau 2 al prezentului articol poate, ulterior, în orice moment, să declare, referitor la unul sau mai multe teritorii vizate în această declarație, că acceptă competența Curții de a primi cererile persoanelor fizice, ale organizațiilor neguvernamentale sau ale grupurilor de persoane particulare, conform articolului 34 din convenție, privitor la articolele 1-4 din prezentul protocol sau la unele dintre acestea.

Articolul 6 - Raportare la Conventie

Înaltele părți contractante vor considera articolele 1-5 ale acestui protocol ca articole adiționale la convenție și toate dispozițiile convenției se vor aplica în consecință.

Articolul 7 - Semnare și ratificare

1. Prezentul protocol este deschis spre semnare membrilor Consiliului Europei, semnatori ai convenției; el va fi ratificat odată cu convenția sau după ratificarea acesteia. El va intra în vigoare după depunerea a cinci instrumente de ratificare. Pentru oricare semnatar care îl va ratifica ulterior, protocolul va intra în vigoare odată cu depunerea instrumentului de ratificare.

2. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Europei care va notifica tuturor membrilor numele celor care au ratificat protocolul.

În considerarea celor de mai sus, subsemnatii, având depline puteri în acest sens, au semnat prezentul protocol.

Încheiat la Strasbourg, la 16 septembrie 1963, în limbile franceza și engleza, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul general va transmite copie certificata fiecaruia dintre statele semnatare.

Protocolul nr. 6 la Conventia pentru apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor fundamentale, privind abolirea pedepsei cu moartea

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentului Protocol la Conventia pentru Apararea Drepturilor Omului și a Libertatilor Fundamentale, semnata la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumita în continuare “conventia”), Considerând ca progresele intervenite în mai multe state membre ale Consiliului Europei exprima o tendinta generala în favoarea abolirii pedepsei cu moartea, Au convenit asupra celor ce urmeaza :

Articolul 1 - Abolirea pedepsei cu moartea

Pedeapsa cu moartea este abolita. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsa și nici executat.

Articolul 2 - Pedepsa cu moartea în timp de razboi

Un stat poate să prevadă în legislatia sa pedeapsa cu moartea pentru acte savârsite în timp de razboi sau de pericol iminent de razboi ; o asemenea pedeapsa nu va fi aplicata decât în cazurile prevazute de aceasta legislatie și conform dispozitiilor sale. Statul respectiv va comunica Secretarului general al Consiliului Europei dispozitiile aferente ale legislatiei în cauza.

Articolul 3 - Interzicerea derogarilor

Nici o derogare de la dispozitiile prezentului protocol pe temeiul articolului 15 din conventie nu este îngaduita.

Articolul 4 - Interzicerea rezervelor

Nici o rezerva la dispozitiile prezentului protocol pe temeiul articolului 57 din conventie nu este admisa.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 5 - Aplicarea teritoriala

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare sau de aprobare, să desemneze teritoriul sau teritoriile cu privire la care se va aplica prezentul protocol.
2. Orice stat poate, în oricare moment ulterior, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentului protocol la oricare alt teritoriu desemnat în declarație. Protocolul va intra în vigoare cu privire la acest teritoriu, în prima zi a lunii care urmează datei primirii declarației de către secretarul general.
3. Orice declarație făcută în virtutea celor două paragrafe precedente va putea fi retrasă, în ceea ce privește orice teritoriu desemnat în această declarație, prin notificare adresată secretarului general. Retragerea va produce efecte din prima zi a lunii care urmează datei primirii notificării de către secretarul general.

Articolul 6 - Raportare la convenție

Statele părți consideră articolele 1-5 ale prezentului protocol ca articole adiționale la convenție și toate dispozițiile convenției se aplică în consecință.

Articolul 7 - Semnare și ratificare

Prezentul protocol este deschis spre semnare Statelor membre ale Consiliului Europei, semnare ale convenției. El va fi supus ratificării, acceptării sau aprobării. Un stat membru al Consiliului Europei nu va putea să ratifice, să accepte sau să aprobe prezentul protocol fără ca, simultan sau anterior, să fi ratificat convenția. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.

Articolul 8 - Intrarea în vigoare

1. Prezentul protocol va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează datei la care cinci state membre ale Consiliului Europei își vor fi exprimat consimțământul de a fi legate prin protocol, conform dispozițiilor articolului 7.
2. Pentru orice stat membru care își va exprima ulterior consimțământul de a fi legat prin protocol, acesta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează datei depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Articolul 9 - Funcțiile depozitarului

Secretarul general al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului :

- a. orice semnare ;
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare ;

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

- c. orice data de intrare în vigoare a prezentului Protocol, conform articolelor 5 și 8 ;
- d. orice alt act, notificare sau comunicare având o legatură cu prezentul protocol.

În considerarea celor de mai sus, subsemnatii, având depline puteri în acest scop, au semnat prezentul protocol.

Încheiat la Strasbourg, la 28 aprilie 1983, în franceză și în engleză, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar, care va fi depus în arhivele Consiliului European. secretarul general al Consiliului European va transmite copie certificată fiecăruia dintre Statele membre ale Consiliului European.

Protocolul nr. 7 la Conventia pentru apararea Drepturilor Omului și a Libertatilor Fundamentale

Statele membre ale Consiliului European, semnatare ale prezentului protocol, Hotărâte să ia noi măsuri de natură să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi și libertăți prin Conventia pentru Apararea Drepturilor Omului și a Libertatilor Fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare “conventia”),

Au convenit asupra celor ce urmează :

Articolul 1 - Garantii procedurale în cazul expulzarilor de straini

1. Un strain care își are reședința în mod legal pe teritoriul unui Stat nu poate fi expulzat decât în temeiul executării unei hotărâri luate conform legii și el trebuie să poată :

- a. să prezinte motivele care pledează împotriva expulzării sale;
- b. să ceară examinarea cazului său; și
- c. să ceară să fie reprezentat în acest scop în fața autorităților competente sau a uneia ori a mai multor persoane desemnate de către această autoritate.

2. Un strain poate fi expulzat înainte de exercitarea drepturilor enumerate în paragraful 1 alineatele a), b) și c) al acestui articol, atunci când expulzarea este necesară în interesul ordinii publice sau se întemeiază pe motive de securitate națională.

Articolul 2 - Dreptul la doua grade de jurisdicție în materie penală

1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercițarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

2. Acest drept poate face obiectul unor exceptii în cazul infractiunilor minore, așa cum acestea sunt definite de lege, sau când cel interesat a fost judecat în prima instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

Articolul 3 - Dreptul la despăgubiri în caz de eroare judiciară

Atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau când este acordată grațierea, pentru ca un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă din cauza acestei condamnări este despăgubită conform legii ori practicii în vigoare în Statul respectiv, cu excepția cazului în care se dovedește că nedescoperirea în timp util a faptului necunoscut îi este imputabilă în tot, sau în parte.

Articolul 4 - Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori

1. Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași Stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui Stat.

2. Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

3. Nici o derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art. 15 din convenție.

Articolul 5 - Egalitatea între soți

Sotii se bucură de egalitate în drepturi și în responsabilități cu caracter civil, între ei și în relațiile cu copiii lor în ceea ce privește căsătoria, pe durata căsătoriei și cu prilejul desfacerii acesteia. Prezentul articol nu împiedică Statele să ia măsurile necesare în interesul copiilor.

Articolul 6 - Aplicare teritorială

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare sau de aprobare, să desemneze teritoriul sau teritoriile cu privire la care se va aplica prezentul protocol, precizând măsura în care el se angajează ca dispozițiile prezentului protocol să se aplice acestui sau acestor teritorii.

2. Orice stat poate, în oricare moment ulterior, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului European, să extindă aplicarea prezentului protocol la oricare alt teritoriu desemnat în declarație. Protocolul va intra în vigoare pentru acest teritoriu în prima zi a lunii care urmează expirării unei

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

---

perioade de doua luni de la data primirii declaratiei de catre secretarul general.

3. Orice declaratie facuta în virtutea celor doua paragrafe precedente va putea fi retrasa sau modificata, în ceea ce priveste orice teritoriu desemnat în aceasta declaratie, prin notificare adresata secretarului general. Retragerea sau modificarea va produce efecte în prima zi a lunii care urmeaza expirarii unei perioade de doua luni de la data primirii notificarii de catre secretarul general.

4. O declaratie potrivit prezentului articol va fi considerata ca fiind în conformitate cu paragraful 1 din articolul 56 al conventiei.

5. Teritoriul oricarui stat cu privire la care prezentul protocol se aplica, în virtutea ratificarii, a acceptarii sau a aprobarii sale de catre statul respectiv si fiecare dintre teritoriile cu privire la care protocolul se aplica în baza unei declaratii facute de respectivul stat, conform prezentului articol, pot fi considerate ca teritorii distincte în cazul referirii la teritoriul unui stat facute la articolul 1.

6. Orice stat care a facut o declaratie potrivit paragrafului 1 sau 2 al prezentului articol poate, ulterior, în orice moment, sa declare, referitor la unul sau la mai multe teritorii vizate în aceasta declaratie, ca accepta competenta Curtii pentru a primi cererile persoanelor fizice, ale organizatiilor neguvernamentale sau ale grupurilor de persoane particulare, conform art. 34 din conventie, privitor la articolele 1-5 din prezentul protocol.

Articolul 7 - Raportare la conventie

Statele parti considera articolele 1-6 ale prezentului protocol ca articole aditionale la conventie si toate dispozitiile conventiei se aplica în consecinta.

Articolul 8 - Semnare si ratificare

Prezentul protocol este deschis spre semnare Statelor membre ale Consiliului Europei care au semnat conventia. El va fi supus ratificarii, acceptarii sau aprobarii. Un stat membru al Consiliului Europei nu poate ratifica, accepta sau aproba prezentul protocol fara sa fi ratificat simultan sau anterior conventia. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.

Articolul 9 - Intrare în vigoare

1. Prezentul protocol va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmeaza expirarii unei perioade de doua luni de la data la care sapte state membre ale Consiliului Europei își vor fi exprimat consimtamântul de a fi legate prin protocol conform dispozitiilor articolului 8.

2. Pentru orice stat membru care își va exprima ulterior consimtamântul de a fi legat prin protocol, acesta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmeaza expirarii unei perioade de doua luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Conventia Europeana a Drepturilor Omului

Articolul 10 - Functiile depozitarului

Secretarul general al Consiliului Europei va notifica tuturor statelor membre ale Consiliului Europei:

- a. orice semnare;
- b. depunerea oricarui instrument de ratificare, de acceptare sau aprobare
- c. orice data de intrare în vigoare a prezentului protocol conform articolelor 6 si 9;
- d. orice alt act, notificare sau declaratie în legatura cu prezentul protocol.

În considerarea celor de mai sus, subsemnatii, având depline puteri în acest scop, au semnat prezentul protocol.

Încheiat la Strasbourg la 22 noiembrie 1984, în limbile franceza si engleza, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar, care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul general al Consiliului Europei va transmite copie certificata fiecaruia dintre Statele membre ale Consiliului Europei.

CEDO a fost ratificata prin legea nr. 30/1994, publicata în MOF nr. 135 din 31 mai 1994

Textul Conventiei a fost modificat prin Protocolul 11 la CEDO, încheiat la Strasbourg la 11 mai 1994 si ratificat de România prin legea nr. 79/1995, publicata în MOF nr. 147 din 13 iulie 1995

Varianta originala a Conventiei, în limbile franceza si engleza poate fi gasita pe website-ul Curtii Europene a Drepturilor Omului (www.coe.int)